

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Dubium III. De renunciatione hæreditatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

D V B I V M III.

De Renuntiatione Hæreditatum.

Resp. I. Renunciatio futuræ hæreditatis, nisi²² 1125
 juramento firmetur, nullius roboris est. Ra-²²
 tio, quia ita jure cautum est, propter bonum pu-²²
 blicum. Excipe 1. Nisi quis in ipso testandi actu²²
 renuntiet juri successione; vel post testamentum²²
 conditum, in quo præteritus est, præteritionem²²
 suâ approbet. 2. Nisi hæres necessarius post debi-²²
 tam sibi portionem integram à parte acceptam²²
 reliquæ hæreditati renunciet; qui tamen, si bona²²
 patris postea augeantur, legitimam eorum por-²²
 tionem potest exigere. *Laym. l. 3. tr. 5. c. 7. n. 1.* ²²

Resp. II. Renunciatio hæreditatis, cum odiosa²²
 sit, & contra jus commune, strictæ interpretatio-²²
 nis esse debet. *Unde resolves Casus sequentes:* ²²

I. Non obstat renunciatio hæreditatis etiam²²
 jurata à filio facta, quò minùs ab eodem patre,²²
 mutatâ iterum voluntate, possit institui hæres.²²
Mol. Sanch. l. 7. c. 7. ²²

II. Si filius renunciavit in favorem fratris, eo²²
 mortuo ante patrem, is, qui renunciavit, in prima²²
 hæreditate succedere potest; imò etiam institui²²
 debet: quia causa renuntiationis cessavit. *Mol. d.*²²
579. n. 19. ²²

III. Filius post juratam renuntiationem, ni-²²
 hilominus succedere potest in iis bonis, quæ pa-²²
 ter ad secundas nuptias transiens, liberis ex prio-²²
 re matrimonio susceptis relinquere cogitur. Ra-²²
 tio, quia in his filius non succedit jure sanguinis,²²
 cui renunciavit; sed propter civiles Constitutio-²²
 nes, & favores, *Mol. n. 21.* ²²

IV. Etsi filia accipiens dotem à patre, dicat²²
 se eâ contentam, & renunciare paternæ hæredi-²²
 tati;

»tati; pactum tamen illud est invalidum, eoque
 »non obstante, potest postea petere complemen-
 »tum legitimæ portionis suæ, Ex L. pactum dotale,
 »Cod. De collat. L. Si quando C. De pactis, & cap. Quam-
 »vis pactum. De pactis 6. Mol. Sanch: l: 4: cons: c: 1: d:
 »34. Lugo Resp. mor. l. 6. 34.
 » V. Si parentes dent filiæ dotem infra portio-
 »nem legitimæ debitæ, inducantque eam coactio-
 »ne, vel fraude seu dolo ad renuntiandum legi-
 »timæ, non sunt in conscientia tuti, sed tenentur
 »illi restituere libertatem. Sanch: l: 4: de Matr: d: 9:
 »Lugo l: c. Ac licet filia, si renuntiationem jura-
 »mento firmaverit, eam servare teneatur, si tamen
 »dolus vel metus intervenerit, licebit relaxatio-
 »nem juramenti injustè extorti petere, eaque ob-
 »tentâ non tenebitur pacto, quod ex injusta coa-
 »ctione processit. V. Sanch. l. 3. mor. cap. 12. Lugo
 »de just. d. 22. s. 8. n. 195. & Resp: mor: l: 6: d: 24.
 » Resp. III. Omne pactum vel donatio de alterius
 »viventis hæreditate, ipso jure irrita est; v. g. irri-
 »tum est pactum, quo Titius hæreditatem, quam
 »sperat à Sempronio, promittit aut obligat Cajo.
 »Ratio, quia tales pactiones odiosæ sunt, & plenæ
 »periculis, ob insidias, quæ parantur ejus vitæ, su-
 »per cujus bonis fit pactio. Laym: n: 3.
 » Excipe 1. Nisi consentiat is, de cujus hæredi-
 »tate agitur, & in eo consensu usque ad mortem
 »perseveret. 2. Nisi renuntiatio fiat in favorem
 »Communitatis, seu Collegii, hic enim cessat præ-
 »sumptio, vel periculum insidiarum. 3. Nisi quis
 »ob Constitutiones Ordinis, & de omnibus bonis
 »& juribus acquisitis & acquirendis disponere de-
 »beat, idque in favorem Communitatis piæ, vel
 »etiam certæ personæ pauperis. Sanch: c: 2: num: 54:
 Lay.

Lay. n. 3: 4. Nisi fiat pactum circa hæreditatem personæ incertæ, v. g. si quæ mihi hæreditas ob venerit, dum vixero, tua esto, cessat enim periculum. *Mol. Sanch: l. 7: c. 2.*

Quæres. Quousque se extendat constitutio: *Trident: s. 25: c. 16: de Regularibus*; irritans donationes, & renuntiationes, etiam juratas, quæ fiunt ab ingredientibus Religionem, nisi fiant cum licentia Episcopi sive Vicarii, intra duos menses proximos ante professionem, & professio postea subsequatur.

Resp. I. Hanc constitutionem non habere locum in codicillis, testamentis, aut donationibus mortis causâ: quia hujus constitutionis ratio est, ne per renuntiationem hæreditatis, Novitiis imponatur necessitas profitendi; hæc enim ratio cessat in his ultimis voluntatibus; quippe quæ usque ad professionem revocabiles sunt: Quare valet adhuc hodie testamentum à Novitio conditum, neque rumpitur secutâ professione, etsi Monasterium in eo præteritum fuerit. *Sanch: l. 7: c. 5.* Qui autem licitè à Religione recedit, recuperat omnia bona cuicumque antè donata intuitu ingressus in Religionem.

Resp. II. Eâ constitutione non prohiberi donationem modicam, quia cessat ratio, *Sanch: n. 23.*

Resp. III. Eâ comprehendi renuntiationem beneficii Ecclesiastici: Ratio, quia hæc est amissio magni juris, ob quam libertas egrediendi è Religione impeditur. *Sanch: n. 37.*

Resp. IV. Per eandem etiam irritantur renuntiationes, quæ fiunt ante ingressum Religionis, intuitu, vel causâ impulsivâ ingrediendi: qualis intentio in dubio præsumitur, si non multò ante ingressum factæ sint: Ratio, tum quia Con-

cilium

»cilium absolute loquitur ; tum quia alias non
 »sufficiens consulisset libertati Novitiorum.
 »Nav. consil. l. 3. de Regular. consil. 82. Less. l. 2. c. 41. nu.
 »40. contra Sanch. cujus tamen sententia est pro-
 »babilis. Unde sic donatum tuto retineri potest ,
 »donec per sententiam Judicis rescindatur.

» Resp. V. Irritam etiam esse donationem seu re-
 »nuntiationem bonorum , sub conditione pro-
 »fessionis edendæ factam , ita ut eâ non secutâ
 »corruat. Nav. Sanch. n. 17. Mol. Sc. to. 1. de just.
 »disp. 149. n. 4. Ratio , quia donantes, seu renunti-
 »antes, ægre contristant donatarios, ut eos de pos-
 »sessione semel capta dejiciant : & Monasteria, quæ
 »tales donationes acceperunt, omnes modos adhi-
 »bent, ut tales ad professionem inducantur. Laym.
 »l. 3. tr. 5. c. 7. n. 8.

» Resp. VI. Non obstante hac constitutione, va-
 »lidas esse renuntiationes aut donationes , ante
 »vel post ingressum Societatis JESU factas , juxta
 »ejus Constitutiones. Ratio , quia Tridentinum
 »Societatem disertè excipit. Dixi, juxta Constitutio-
 »nes , quia in iis donationibus , quæ contra Consti-
 »tutiones fiunt, non videtur habere locum : quia
 »Tridentinum id voluit in favorem Societatis :
 »Quod autem ob gratiam alterius conceditur, non
 »est in ejus dispendium retorquendum. Mol.
 »Sanch: Laym: l. c.

A D D E N D A.

8126 Q: 203: Si Cajus Societatem JESU ingressurus do-
 navit Fratri suo certa bona, addito pacto non revocandi,
 sed sub conditione, si permaneat in Societate, an hæc di-
 spositio teneat. R. S. 1. Huic dispositioni non obstat
 Tridentinum Sess: 25: Cap: 16: De Regul. quia Decre-
 tum

tum *Trid.* non habet locum in renuntiationibus ante ingressum factis, etiam si intuitu Religionis fiant, uti expressè declarârunt Interpretes Tridentini apud *Gallemaert* ad hunc locum, & apud *Dian:* p: 3: t: 2. R: 55. docentque cum alijs *Sanch:* in Dec: l: 7: c: 5. à n: 3. & *Castrop:* T: 16. d: 1. p: 17. n. 4. quamvis contradicant multi cum *Barbosa* de Off. Episc. alleg. 99. n. 16. & *Pirh.* l. 3. t. 31. n. 81. Et quamvis haberet locum etiam in ingressuris alios Ordines, non tamen habet locum in ingressuris Societatem, quia *Trid.* addit se nihil circa illam innovare, sed relinquere immutatum ejus Institutum: Itaque hæc quæstio resolvi debet ex jure, vel communi, vel particulari Societatis.

§. 2. Renunciatio *Caji* videtur de jure communi esse valida & irrevocabilis, quia nihil deest illi ad valorem donationis inter vivos, suppono enim adfuisse reliqua in *Cajo*, ut validè donare posset. *Opponit Barb.* n. 32. decisum esse in *Rota*, quòd talis donatio facta ob ingressum Religionis revocari possit, quia est veluti mortis causâ: *Contrà* est, nam supponimus esse donationem inter vivos, secundùm dicta hîc n. 816. Deinde talis decisio *Rotæ* non est regula Juris, nec necessariò sequenda, uti dictum est l. 1. n. 576. Quid autem tenendum sit, si renunciatio fiat per modum testamenti, dicetur l. 4. n. 98.

§. 3. Valor istius renuntiationis non videtur impediri, sed potiùs firmari per Institutum Societatis, nam *Examen generale* cap. 4. §. 1. dicit, *Quicumque Societatem ingredi volent, antequam in domo aliqua vel Collegio ejus vivere sub obedientia incipiant, debent omnia bona sua temporalia, quæ habuerunt, distribuere & renuntiare, ac disponere de iis, quæ ipsis obvenire possint.*

possint. Quòd autem ibi loquatur de ingressuris Novitiatum, patet ex §. 2. ubi additur, quòd si statim propter aliquas honestas causas bona non relinquet, promittat se promptè derelicturum omnia; quandoque per Superiorem injunctum ei fuerit. Idem clarissimè habetur. p. 3. Constit. c. 1. l. G. in declarationibus his verbis, *Ante ingressum quivis de bonis suis temporalibus pro suo arbitratu statuere potest: Et ideo Less. l. 2. c. 41, n. 41. ait, ante ingressum Societatis potest quis validè disponere de rebus suis in quascunque causas. & Sanch. n. 10. Valent renuntiationes & donationes factæ ante ingressum Societatis.*

Respondet Haun. t. 2: c. 6. n. 217. tantùm fieri potestatem disponendi dispositione absolutâ, nam in Examine §. 1. expressè additur, disponendo tamen hæc bona juxta propriam devotionem, & à se omnem fiduciam submovendo eadem ullo tempore recuperandi. Causus autem hìc conditionatè tantùm disposuit, & cum spe recuperandi, si nempe non maneret in Societate, ergo non disposuit juxta Institutum, ergo non validè. Contra, dissimulatis reliquis N. ult. conseq. quia quamvis Institutum fortè intendat talem dispositionem fieri absolutè sine spe recuperandi, tamen probari non potest, quòd aliter factam invalidet, standum autem est pro valore actûs, quamdiu clarè non constat esse invalidum.

Nec obstat, quòd dicatur, debent omnia bona temporalia distribuere: Nam Tò debent, in materia odiosa, & quæ est contra jus commune, non est explicandum ultra vim verbi, quod ad summùm significat Societatem optare aut velle, ut sic absolutè disponatur sine spe recuperandi, sed non ideo impeditur valor: hinc Sanch. suprâ docet jam ingressos

gressos Societatem posse validè, quamvis illicitè, disponere in favorem cujuscunque de rebus suis, etiam contra Constitutiones & voluntatem Superiorum. Quòd autem Tò debent, non significet impediri valorem actûs, patet ex eodem capite 4. Examinis, ubi §. 16. dicitur, *antequam ingrediantur in secundum annum probationis, per 6. menses omnes vacare hujusmodi 6. experimentis debent*: item §. 27. dicitur, quòd emissuri professionem per triduum mendicare debent, neque tamen dici potest, quòd secundus annus Novitiatûs aut Professio sit invalida, si quis etiam culpabiliter tale aliquid non præmittat. An & quomodo Novitius vel Scholasticus Societatis possit disponere de rebus suis, dicitur l. 4. num. 102. & 103.

D V B I V M IV.

Qui possint & debeant esse Executores Testamenti.

Resp. I. Si à testatore nominari possunt unus, vel plures ex hæredibus, vel non hæredibus, nec tantùm masculus, sed etiam fœmina: *Sanch. Wading. Dia. p. 8. r. 5. R. 4.* non tantùm Laicus, sed etiam Clericus, & Religiosus: Hic tamen non sine sui Prælati licentia; & quidem Generalis, si sit Societatis JESU: Fratres de Observantia, nullo modo. Quòd si tamen Religiosus, contra Canonum decreta, executor testamenti sit, acta ejus valent. *Ita Laym. l. 3. r. 5. c. 11.* Et ratio est, quia spectato jure naturali, sufficit voluntas testatoris & executoris: nec Canones executionem Religiosi infirmant, sed prohibent tantùm. *V. Bon. de cont. d. 3. q. 18. p. 3. num. 10. Dian. R. 9. 10.* Et licèt im-

Tom. III.

Yy

pubes